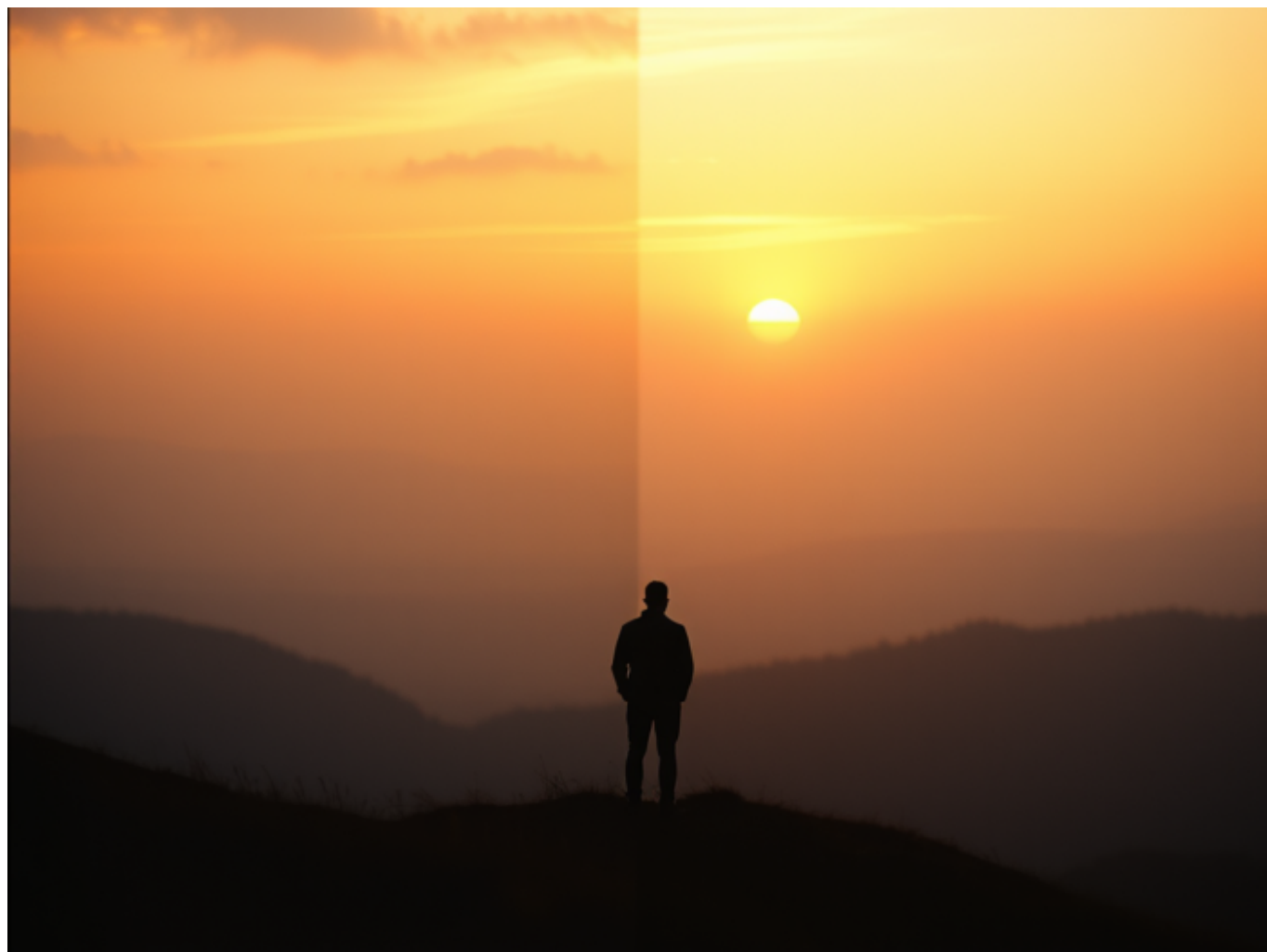

Kázání: 245. A nezapomeňte si užívat života!

Kázání

A nezapomeňte si užívat života!

Obrázek je vytvořen umělou inteligencí AI

1. čtení: Kazatel 3, 1 - 13

1 Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas:

2 Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat;

3 je čas zabíjet i čas léčit, čas bořit i čas budovat;

4 je čas plakat i čas smát se, čas truchlit i čas poskakovat;

5 je čas kameny rozhazovat i čas kameny sbírat, čas objímat i čas objímání zanechat;

6 je čas hledat i čas ztrácet, čas opatrovat i čas odhazovat;

7 je čas roztrhávat i čas sešívat, čas mlčet i čas mluvit;

8 je čas milovat i čas nenávidět, čas boje i čas pokoje.

9 Jaký užitek má ten, kdo pracuje, ze všeho svého pachtění?

10 Viděl jsem lopotu, kterou Bůh uložil lidským synům, a tak se lopotí.

11 On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná.

12 Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.

13 A tak je tomu s každým člověkem: to, že jí a pije a okusí při veškerém svém pachtění dobrých věcí, je dar Boží.

2. čtení: Zjevení 21, 1 - 6a

1 A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.

2 A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.

3 A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi,

4 a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.“

5 Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“

6 A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec.“

Sestry a bratři, starý rok je ten tam a stojíme na prahu roku nového. Po všem tom půlnočním veselí a rámusu, dříve, než si začneme dávat obvyklá novoroční předsevzetí, je tu vhodná chvíle pro trochu toho sentimentu a melancholie: Tak zase další rok za námi!

Někomu utekl jak voda, jinému se táhnul jak uvařené nudle. Pro někoho byl úspěšný, pro jiného noční můra. Někdo našel nového blízkého člověka, někdo blízkého člověka naopak ztratil.

Autor starozákonní knihy Kazatel, z níž bylo dnešní první čtení, podobných kontrastních životních situací vyjmenovává celou řadu: rození a umírání, boření a budování, pláč a smích, objímání a zanechání objímání, mlčení a povídání, milování a nenávidění, válka a mír.

Skoro to vypadá, že moudrý Kazatel své dílo sepisoval někdy na Silvestra nebo na Nový rok. Je tak nakažlivě rozcitlivělý a zádumčivý! Všechny zmíněné kontrastní prožitky prý k téhle naší zemi patří, každý z nich má svůj čas, kdy přijde a kdy zase odejde. Nedá se s tím nic dělat, protože všechno dění pod nebem je v Boží režii, a co hůř: všechno je pomíjivé, nic není trvalé, nic není jednou provždy.

Marnost nad marnost, jak krásně melancholicky zní kralický překlad. Nezbyvá než to jednoduše přijmout, vzpouzet se nemá žádný smysl. Jediné, co se dělat dá, je radovat se a užívat si života, jíst a pít a trochu se poměť, brát to jako Boží dar. V celé knize se tahle rada opakuje rovnou sedmkrát. A když je v Bibli něco sedmkrát, pak to znamená, že takhle to fakt je a basta, přes to nejede vlak.

Jó, s moudrým Kazatelem si my lidé 21. století rozumíme. Míváme totiž podobné pocity jako on. Události se kolem nás odehrávají a na nikoho neberou ohledy. Běh světa se nedá zastavit, každý čas má určenou chvíli, jednou jsme nahoře, jindy zas dole, nic s tím nenaděláš.

Nemá Kazatel pravdu, když doporučuje brát život takový jaký je, a hlavně snažit si ho užívat? Na konci své knihy sice varuje, že si člověk má držet od těla zlo, protože Bůh lidské počínání jednou bude hodnotit, ale ze všech předchozích veršů je zřejmé, že užívání si života Kazatel za zlo rozhodně nepovažuje, ba právě naopak.

Nic proti radosti ze života a užívání si dobrých věcí, které nám nabízí; něco mi tady, ale sestry a bratři, přiznám se, nehraje. Je Bůh skutečně tím, kdo tenhle svět a všechno, co se v něm odehrává, řídí? Je snad Hospodin někým na způsob velkého programátora, jehož neomylně sestaveným algoritmům se nelze vyhnout? Mám s takovým pojetím problém, stejně jako mám trochu problém s tím, co ve své knize tvrdí Kazatel.

Jestli je tady někdo velkým programátorem, tak je to samo Zlo, nebo, chcete-li, ten Zlý. Vzpomeňme na příběh z ráje, kde si první lidé nechali hadem nakecat, že mohou být bohy, stačí jen chtít. Algoritmus pýchy, který nám brání přijmout roli pečovateli o tenhle Boží svět a o naše bližní, je v nás jakoby nezvratně naprogramovaný.

Virus, kterému Bible říká hřích, naše dobré pohnutky a bohubilé snahy trvale poškozují a ničí. „Chtít dobro, to umím, ale konat je už ne,“ zoufá si apoštol Pavel v listu Římanům, „způsobuje to hřích, který je ve mně,“ dodává hned na to (Římanům 7,14nn). Hříchem ovšem Pavel nemyslí nějakou prkotinu, jako když se přejíme na Silvestra vším možným a zase přibereme. Hřích je spíš něco jako onen zmíněný algoritmus, který člověka tak nějak skrytě řídí a od něhož není úniku.

Není to tedy tak, že by z nás chtěl mít Bůh roboty a předurčil chod jednotlivců i světa nadlouho dopředu. Roboty z nás dělá algoritmus zla. Prakticky celá Bible je o tom, že nás chce Hospodin z tohoto nevolnictví dostat na svobodu a s námi celý svět.

Jenže co si počneme s knihou Kazatel, která jako by zpívala na trochu jinou notu? Každopádně to neznamena, že tuhle krásně sentimentální a melancholickou poezii z Knihy knih vytrhneme. Kdepak! Co bychom si četli na přelomu roku a na pohřbech a ve chvílích, kdy nám zrovna není hej!? Potřebujeme slyšet, že tenhle svět nešlape podle toho, jak si pískáme, že spád událostí na nás pozemšťany nebere ohledy a vzpouzet se mnohdy nemá cenu. Potřebujeme slyšet, že život není jen lopocení se, honění se za větrem, ale že to je především Boží dar, z něhož bychom se měli radovat a užívat si ho.

Na druhou stranu se hodí, když víme, proč Kazatel napsal zrovna to, co napsal. Žil v době, kdy se světem v závěsu za řeckými vojsky šířila i řecká kultura. Byla to kultura podmanivá, mimo jiné také svou v jistém ohledu sentimentální a melancholickou filozofií. Svět a život každého člověka jsou podle ní řízeny osudem. Pořádný kus téhle kultury vlastně v nás Evropanech přežívá dodnes. „S tím

nic nenaděláš, to je osud," říká se vždycky, když se stane něco nevratného.

Kazatel do svého spisu mnohé z téhle filozofie převzal. Nicméně, protože věřil v Hospodina, zaměnil osud za něho. Myslel to určitě dobře, jenom trochu nedomyslel, že to může mít i nečekané důsledky. Když si Pána Boha dáme na místo osudu, stane se z něj nepředvídatelná, poněkud odtažitá a často také nespravedlivá a nelítostná síla, která s námi všemi hýbe jak s figurkami na šachovnici.

Jenže tohle rozhodně není Bůh, o kterém píše apoštol Pavel nebo kterého svým učením a jednáním dosvědčil sám Ježíš. Bůh, který svět miluje do té míry, že se sám stane člověkem a za budoucnost světa nasazuje vlastní život. Ne, rozhodně to není odtažitý programátor.

Díky tomu, že nyní víme, kdo Bůh skutečně je, díky tomu máme naději i pro tenhle náš svět. Nic totiž není ztraceno. Na světě se sice nadále střídají různé časy, rození a umírání, boření a budování, pláč a smích, objímání a zanechání objímání, mlčení a povídání, milování a nenávidění, válka a mír, ale to neznamena, že se nedá nic dělat. Dá, dokonce víc, než si myslíme.

Svět není předurčený k nekonečné spirále střídání dobrých a zlých událostí. Jestli jsme něčím předurčováni, pak jedine hříchem v nás, který se nám snaží namluvit, že můžeme být bohy bez odpovědnosti, že si můžeme žít podle libosti s klapkami na očích a se špunty v uších. Bůh není kulisák, co s námi hýbe na podiu světa, nýbrž blízký přítel, který nás zve, abychom nezůstali stranou, ale přidali se k úsilí o proměnu světa.

Že tahle proměna nepůjde jako po másle, ale navzdory tomu se nakonec podaří, ujišťuje v poslední biblické knize vizionář Jan. „A viděl jsem nové nebe a novou zemi,“ píše ve své Apokalypse. Pozoruje, jak z nebe sestupuje nový Jeruzalém, což je u Jana obraz, který používá pro všechny lidi, co se nenechali určovat viry zla, ale přijali za svůj Ježíšův antivirový program pravdy a lásky.

Když tihle hrdinové po svém dočasném azylu v nebi nyní dosednou zpátky na zemi, ze shora se ozve hlášení: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí... On sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí.“ Jan to vidí přesně tak, jako apoštol Pavel nebo autoři evangelií: Svět čeká velká budoucnost. Jednou se promění k nepoznání. A Bůh se nastěhuje sem k nám, dolů na zemi, aby s námi všemi a s celým svým stvořením bydlel. Vždycky chtěl být s námi pohromadě, ne někde daleko, jako nějaký odtažitý režisér, který ve vlastní hře nehraje žádnou roli.

Sestry a bratři, Kazatel má pravdu, když píše, že „vše má svou chvíli, každá věc pod nebem svůj čas“. Ale ne tak docela. Jan nás ve své Apokalypse zve, abychom onen začarovaný sentimentálně melancholický kolotoč, kdy se stále dokola střídá dobro a zlo, brzdili odvážnou vizí budoucnosti, vírou, že zlo tady nemá co pohledávat, vírou, že se tenhle náš bolavý svět jednou promění.

To neznamena, že bychom si neměli užívat života, vždyť je to Boží dar, jak praví Kazatel. Ke křesťanské víře ovšem nerozlučně patří také vědomí, že užívat života by si měli mít možnost i všichni ostatní, ba dokonce všechno stvoření. Jedině tak se nakonec může stát, že se k nám zpátky nastěhuje Bůh. Bude to nádhera! No, prostě nebe na zemi!

PeČ

SPCH 1. 1. 2025 (v ČCE Třebenice)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)